

Հոգութիւններ յանձն առնուլ, և լոստ օրինակի Փրկչին՝ դնել իւր անձը աղ-  
գին հոգեւոր, բարոյական և մտաւո-  
րական փրկութեանը վերայ, ազատել  
զանկիւց բարոյական ախտից և մտա-  
ւոր կուրութեան և խաւարին տգի-  
տութեան գերութենէն: Այն ճառս  
զոր առ երկարութեան զանց կ'ընեմք  
մէջ բերելու, մեծ ազդեցութիւն ը-  
բած է ներկայ եղող անձանց:

Գարձեալ ուսումնարանի աշակերտ  
ներէն 16 տղայք առանձին ուղերձներ  
առ շնորհակարութեան ճառեր ուղղած  
են նորին Գերապետութեան, և տա-  
րեգիւնին առթիւ բոլոր աշակերտաց  
կողմէ ճառ մի կը կարդայուի հանդի-  
սի մէջ. բոլոր այս բանախօսութեանց  
մէջ դիտողութեան արժանի են տղա-  
յոց ուսումնական եռանդը, և բա-  
րեպաշտական վսեմ՝ զգացմունքները:

Տիգրանակերտի մէջ երկու եկե-  
ղեցեաց անուամբ երկու ուսումնա-  
րան կան մանչ տղայոց, այն է սուրբ  
Աիրակոտի և սուրբ Սարգսի: Ընաջ-  
նոյն մէջ 49 տղայք կան ուսմունք տը-  
լուլ, այսինքն քերականութիւն, որ-  
բանբանութիւն, ճարտասանութիւն  
և թուարանութիւն. և 217 տղայք  
այբբենարանէն սկսեալ մինչեւ շարա-  
կան դաս առնող: Սուրբ Արակոտի  
թաղը ունի նաեւ օրտոգաց համար  
յոտուկ վարժարան մի, ուր տեղ 120  
աղջկուհի աշակերտք հասարակ ըն-  
թերցանութեան մէջ կը վարժուին:  
Իսկ սուրբ Սարգսի թաղին ուսումնա-  
րանին վերայ ուրիշ անգամ յոյս ու-  
նիմք տեղեկութիւն հաղորդել: Հի-  
մախու հիմայ կը յաւելուամ ըսել թէ  
Գեր. այցելութիւն ներկայութիւնը մեծ  
շարժում պատճառած է բոլոր պը-  
տրասած աղջային վարժարաններուն  
ուսման ընթացից մէջ, և իւր յաճախ  
այցելութեամբ և հարցաքննութիւն

ներաւ բոլոր աշակերտք նոր եռան-  
դով վստաւած իրենց մասաւոր կարու-  
ղութեան տահմանը ընդարձակելու  
յոյս կը ցուցնեն: Ըմեն կիրակի, կ'ը-  
սէ նամակագիրը, սուրբ եկեղեցւոյ  
արձակմանէն յետոյ բոլոր աշակերտք  
և երեւելի աղջայինք ուսումնարանին  
մէջ ժողովուելով քննութեան հան-  
գէսներ կու տան, բաղդրածայն եր-  
զօք ընկերացեալ, և ամին անգամու  
Գեր. այցելուն եւս հոն գտնուելով  
իւր յորդորիչ խօսքերովը միշտ կը բա-  
ջալերէ թէ զաշակերտներն և թէ հան-  
գիսաւոր աղջայնոց խումբը:

Գեր. Յակոբ Սրբազան եպիսկո-  
պոսը նոյեմբեր ամսոյն Ըրզնն եւս եր-  
թալով, բարձրահայեաց սուրբ Ըս-  
տուածածնի վանուց միտքան Ըրժ.  
Յովհաննէս վարդապետի և բոլոր տե-  
ղացւոց խնդրանք Ըկըլ գիւղաքաղա-  
քի սուրբ Ըշան անուն եկեղեցին կ'օ-  
ծէ, որ ութ տարիէն 'ի վեր է շինուի-  
լը և առանց օծութեան կը մնար. այն  
առթիւ ութ մանկանց եւս դպրու-  
թեան աստիճան կու տայ: Ըկըլքը ա-  
ռանձին յայտարար գրով մի իրենց  
շնորհակարութիւնը կը յայտնեն թէ  
եկեղեցւոյն օծմանը համար և թէ նո-  
րին Գերապետութեան այս պատ-  
ճառաւս ամենեւին նուէր մի չընդու-  
նելուն:

Այն եկեղեցիս ուխտառեղի եղած  
է, ուր տեղ կը գտնուի եղեր մեծկակ  
կտոր մի այն տաշտին, որուն մէջ ա-  
մենօրհնեալ Արքայ իւր մանուկ Յիսու-  
սը լուացած է, կ'ըսեն:

## ԾԱՆՈՒՅՈՒՄՆ

Սուրբ Ըթուս պարտք կը համարի  
իւրեան Աիսի միջոցաւ ծանուցանել  
բանի մի գաղթական և բաղդախնդիր  
պատանեաց դէպքով մի իսուրբ Ը-

բուսադէմ՝ դաշերնին, որոնց հայրենի տունէն հեռանալը անշուշտ մեծ մտաւանջութիւն պատճառած է իրենց ծնողացը, և թերեւս իրենց յօժարութեամբը չէ: Առաջինն է Պետրոս Յարութիւնեան ուրփացի պատանին, իբրբքան ամաց. որ 1865 ին Օգոստին օրերը կը հեռանայ հայրենիքէն, և պինդ պաշի Վաղացի Սէհմէտ պէկի ծառայութեանը մտնելով, և անոր հետ Պաղեստինի կողմերը պտրտելէն յետոյ, 1866 օգոստոս ամսոյն հոս կուգայ Սէհմէտ պէկի հետ: Ամեն. Սրբազան Հայրը խնանալով անմիջապէս բերել կու տայ պատանին վանքը, և ըստ նորա կամաց չափաւոր ամսակա նով Տպարանը կը դնէ աշխատելու և արհեստ սորվելու. ուր կը գտնուի մինչեւ հիմայ: Երկրորդն է Տէօնկէլցի Յակոբ Յովհաննէս Պալեան 10-12 տարեկան տղայ մի. որ ըստ իւր աւութեան՝ հայրը կարօտութենէ ստիպեալ Ինիմիտու մաքսատան մէջ ծառայող Տաճկի մի կուտայ 100 զուրուշ տարեկանով: Յիշեալ Տաճկը՝ որ տէվրիշի կերպարանքով երեւցաւ հոս, տղան ու իր ընտանիքը հետն առած՝ Պօլիս, Իզմիր, Աղէքսանդրիա ու յետոյ Երուսաղէմ՝ կու գայ և ճամբան կարօտութենէն տղուն վրայի ձեռք մի լաթը կը ծախէ: Սուրբ Աթոռը լեւելով տղուն Հայ բլաթ, կերպով մի բերել տուաւ վանքը, և մէկ մ'ալ ետ չդարձուց, թէպէտ և տէվրիշը բողբոջաւ կռուովարութեան:

Սոյն ծանօթութիւնը թէ՛ ի տեղեկութիւն իրենց ծնողացը, և թէ՛ առաւելապէս ի խրատ և զգուշութիւն բոլոր հարց կը փութամք հրատարակել, պատուիրելով իրենց որ զաւակաց վրայ իրենց ունեցած պարտաւոր

խնամքն և զգուշութիւնը չզրանան:

— Սարգուանցի տիրացու Յովհաննէս անուն անձը, որ հոգեւոյս Յովհաննէս Պատրիարքի օրովը երկու անգամ եկած է ի սուրբ Աթոռ, և ժամանակ մի մնացած է փոքրաւորութեան պաշտօնիւ և լուսարարութիւն եւս ըրած է սուրբ Յարութեան Տաճարին մէջ, բայց երկու անգամուն ալ որ և իցէ պատճառաւ մշտնջենաւոր մնալու շնորհում՝ ըրած չէ իրեն սուրբ Աթոռ: Հիմակ կը լսեմք որ յիշեալ մարզուանցի տիրացու Յովհաննէսը Կեսարիոյ սուրբ Կարապետի վանքը երթալով, և հոն միաբանութեան ընդունուելով Վեր. Վանահօրէն, կ'ուզէ եղբւր վարդապետութեան պաշտօն ընդունելու, բսելով թէ արդէն լուսահոգի Յովհաննէս Պատրիարքէն աւագ սարկաւագութեան աստիճանը ստացած է, թէպէտ և ձեռքը վաւերական վկայագիր մի չունի: Աստի կը փութամք իմաց տալու թէ՛ Վեր. Առաջնորդին սուրբ Կարապետի վանաց և թէ հասարակութեան, որ յիշեալ տիրացու Յովհաննէսը թէպէտ և ժամանակ մի մնացած է սուրբ Աթոռոյս մէջ, բայց ոչ միաբանութեան իրաւունք և ոչ սարկաւագութեան պաշտօն ստացած է: Եւ ինչպէս որ ամսագիրներէս 1866 հոկտեմբերի թուոյն մէջ ծանուցած եմք, կրկին կը ծանուցանեմք՝ որ սուրբ Աթոռէս թէ՛ կամաւ և թէ՛ ակամայ բաժնուած որ և իցէ մէկը, և թէ չունի հաստատուն վկայագիր, ամենեւին չընդունուի այնպիսին իբրեւ միաբան Երուսաղէմի, և յայտմ մատին սուրբ Աթոռոյս պատիւը չնայուիլը աւելի արդարութիւն և ուղղութիւն և օրինաւորութիւն կը համարուի:

